

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Εμπόρευμα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Όλα τα εμπορεύματα έχουν υλική υπόσταση.	Σ	Λ
2. Όλα τα εμπορεύματα έχουν χρηστική και ανταλλακτική αξία.	Σ	Λ
3. Διαφορετικά εμπορεύματα είναι αδύνατον να ικανοποιούν την ίδια ανάγκη.	Σ	Λ
4. Ορισμένα εμπορεύματα έχουν την ικανότητα να ικανοποιούν περισσότερες από μία ανάγκες.	Σ	Λ
5. Η παραγωγή των εμπορευμάτων έχει σαν κύριο στόχο την αυτοκατανάλωση.	Σ	Λ
6. Ορισμένα εμπορεύματα μας τα προσφέρει η φύση.	Σ	Λ
7. Σχέσεις μεταξύ εμπορευμάτων υπάρχουν και στην παραγωγή και στην κατανάλωση.	Σ	Λ
8. Μερικές φορές η χρήση ενός εμπορεύματος αποκλείει τη χρήση κάποιου άλλου.	Σ	Λ
9. Το σύστημα της παραγωγής εμπορευμάτων επηρεάζει και τις ανθρώπινες κοινωνικές σχέσεις.	Σ	Λ
10. Σχέσεις συνεργασίας ή ανταγωνισμού εμφανίζονται και στη χρήση των εμπορευμάτων.	Σ	Λ
11. Στην παραγωγή εμπορευμάτων, η εργασία κάθε ατόμου είναι ανεξάρτητη από οποιαδήποτε άλλη εργασία των άλλων μελών της κοινωνίας.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Ποιο από τα παρακάτω είναι εμπόρευμα χωρίς υλική υπόσταση;
 - α) Ο ατμοσφαιρικός αέρας.
 - β) Η ηλεκτρική σόμπα στην βιτρίνα ενός καταστήματος.
 - γ) Το οικογενειακό αυτοκίνητο.
 - δ) Η διάγνωση του γιατρού για έναν πελάτη του.

2. Ορισμένα εμπορεύματα
 - α) δεν έχουν χρηστική αξία.
 - β) δεν έχουν ανταλλακτική αξία.
 - γ) έχουν την ικανότητα να ικανοποιούν περισσότερες από μία ανάγκες.
 - δ) τα προσφέρει η φύση έτοιμα για κατανάλωση.

3. Η χρηστική αξία ενός εμπορεύματος εμφανίζεται
 - α) τη στιγμή που το χρησιμοποιούμε ή το καταναλώνουμε.
 - β) τη στιγμή που αποφασίζουμε να το αγοράσουμε.
 - γ) όταν το αγοράζουμε.
 - δ) όταν το εμπόρευμα εισάγεται στην αγορά.

4. Η ανταλλακτική αξία του σιταριού εμφανίζεται
 - α) όταν αποθηκεύουμε το σιτάρι.
 - β) όταν μετατρέπουμε το σιτάρι σε αλεύρι.
 - γ) όταν πουλάμε το σιτάρι στον μυλωνά.
 - δ) όταν παράγουμε ψωμί.

5. Ποια από τις παρακάτω υπηρεσίες είναι εμπόρευμα;
 - α) Το σιδέρωμα των ρούχων από τη μητέρα.
 - β) Η επισκευή της πόρτας από τον πατέρα.
 - γ) Η προετοιμασία του πρωινού μας φαγητού από εμάς τους ίδιους.
 - δ) Το πλύσιμο των ρούχων από την οικιακή βοηθό.

6. Κοινωνικός καταμερισμός της εργασίας ονομάζεται
- α) το δικαίωμα που έχει κάθε άνθρωπος να μην εργάζεται.
 - β) η έλλειψη ευκαιριών εργασίας.
 - γ) η αντικατάσταση της παραγωγής εμπορευμάτων με παραγωγικές δραστηριότητες που στοχεύουν στην αυτοκατανάλωση.
 - δ) η οργάνωση και ο συντονισμός της εργασίας όλων των ανθρώπων που αποτελούν μία κοινωνία.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. *θεώρηση, προσπάθεια, αξιολόγηση, δραστηριότητα*
Η των ανθρώπων να δημιουργήσουν και να αποκτήσουν τα εμπορεύματα αποτελεί την ουσία της οικονομικής
2. *παραγωγή, ανταλλαγή, αξία, κατανάλωση*
Η ανταλλακτική του ψωμιού εμφανίζεται κατά την πράξη του με άλλα εμπορεύματα.
3. *επιστήμη, ζωή, αυτάρκεια, κοινωνία*
Στις της οικογενειακής το εμπόριο και οι ανταλλαγές αφορούσαν ελάχιστα προϊόντα.
4. *έλεγχος, καταμερισμός, αριθμός, συντονισμός*
Η οργάνωση και ο της εργασίας όλων των ανθρώπων που αποτελούν μια κοινωνία ονομάζεται κοινωνικός της εργασίας.
5. *σύμπτυξη, θεώρηση, συνεργασία, διάσταση, σύμπτωση, δημιουργία*
Οι σχέσεις ή ανταγωνισμού εξαρτώνται από τη ή τη των συμφερόντων, τα οποία σχετίζονται τόσο με την παραγωγή όσο και με την κατανάλωση των εμπορευμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Ποια είναι η ουσία της οικονομικής δραστηριότητας;
2. Ποια είναι τα τρία βασικά χαρακτηριστικά στοιχεία ενός εμπορεύματος;
3. Πώς μπορούμε να αποκτήσουμε εμπορεύματα;
4. Τι είναι η χρηστική αξία ενός εμπορεύματος;
5. Πότε εμφανίζεται η χρηστική αξία ενός εμπορεύματος;
6. Τι είναι η ανταλλακτική αξία ενός εμπορεύματος;
7. Πότε εμφανίζεται η ανταλλακτική αξία ενός εμπορεύματος;
8. Γιατί τα αντικείμενα και οι υπηρεσίες που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι δεν είναι όλα εμπορεύματα;
9. Να αναφέρετε τρία εμπορεύματα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή του ψωμιού.
10. Να αναφέρετε τρία εμπορεύματα που σχετίζονται με τη χρήση του αυτοκινήτου.
11. Τι είναι ο κοινωνικός καταμερισμός της εργασίας;
12. Από τι εξαρτώνται οι σχέσεις συνεργασίας ή ανταγωνισμού που δημιουργούνται σε μια κοινωνία κατά την παραγωγή, ανταλλαγή και κατανάλωση των εμπορευμάτων;
13. Τι έχει ως αντικείμενο η επιστήμη της Πολιτικής Οικονομίας;

• Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης

1. Πώς οι άνθρωποι παλαιότερων εποχών ικανοποιούσαν τις ανάγκες τους σε ένα σύστημα αυτάρκειας και αυτοκατανάλωσης;
2. Σχολιάστε τις σχέσεις μεταξύ εμπορευμάτων στην παραγωγή και στην κατανάλωση.
3. Σχολιάστε την πρόταση: Οι σχέσεις μεταξύ εμπορευμάτων αντιστοιχούν σε σχέσεις μεταξύ ανθρώπων.

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Τα αντικείμενα και οι υπηρεσίες που χρησιμοποιούμε στην καθημερινή μας ζωή είναι όλα εμπορεύματα. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Η ανταλλακτική αξία ενός εμπορεύματος εμφανίζεται τη στιγμή που το χρησιμοποιούμε ή το καταναλώνουμε. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Οι υπηρεσίες με στόχο την αυτοκατανάλωση δε χρησιμοποιούν εμπορεύματα. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Κατανάλωση των Εμπορευμάτων

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Η χρηστική αξία ενός εμπορεύματος μπορεί να γίνει κατανοητή και από τη δυσφορία που προκαλεί η στέρησή του.	Σ	Λ
2. Όλες οι επιθυμίες των ανθρώπων αναγνωρίζονται ως οικονομικές ανάγκες.	Σ	Λ
3. Η ανάγκη να κάνουμε διακοπές το καλοκαίρι είναι βιοτική ανάγκη.	Σ	Λ
4. Οι βιοτικές ανάγκες λέγονται και πολιτισμικές ανάγκες.	Σ	Λ
5. Η ανάγκη για την καταπολέμηση των επιδημιών είναι συλλογική ανάγκη.	Σ	Λ
6. Το ηλεκτρικό ρεύμα είναι αγαθό μιας χρήσης.	Σ	Λ
7. Τα μέσα που χρησιμοποιούμε για να ικανοποιούμε τις ανάγκες μας, τα ονομάζουμε αγαθά.	Σ	Λ
8. Τα αγαθά που προσφέρονται από τη φύση για άμεση κατανάλωση ονομάζονται ιδιωτικά αγαθά.	Σ	Λ
9. Τα δικαιώματα χρήσης ενός αγαθού συνδέονται με τα δικαιώματα ιδιοκτησίας του αγαθού.	Σ	Λ
10. Το σύνολο των προϊόντων που παράγει μια κοινωνία αποτελεί το καταναλωτικό της πρότυπο.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Σε ποια από τις παρακάτω προτάσεις εκφράζεται οικονομική ανάγκη;
 - α) Θέλω να αγοράσω ένα μεταχειρισμένο αυτοκίνητο αφού τα οικονομικά μου δεν επιτρέπουν κάτι καλύτερο.
 - β) Θέλω να βρέχει την επόμενη εβδομάδα.
 - γ) Θέλω να κερδίσει η ομάδα μου.
 - δ) Θέλω να έχω πολλούς φίλους.

2. Ποια από τις παρακάτω ανάγκες είναι βιοτική ανάγκη;
 - α) Να πάω στο σπίτι να ζεσταθώ.
 - β) Να φάω σε ένα Ιταλικό εστιατόριο.
 - γ) Να σπουδάσω στο Πανεπιστήμιο.
 - δ) Να πάω στο θέατρο.

3. Ποια από τις παρακάτω ανάγκες είναι συλλογική ανάγκη;
 - α) Η ανάγκη για στέγαση.
 - β) Η ανάγκη για ένδυση.
 - γ) Η ανάγκη για την καταπολέμηση του εγκλήματος.
 - δ) Η ανάγκη για τροφή.

4. Διαρκές αγαθό είναι και το
 - α) παγωτό.
 - β) αυτοκίνητο.
 - γ) πετρέλαιο θέρμανσης.
 - δ) ηλεκτρικό ρεύμα.

5. Ελεύθερο αγαθό είναι και
 - α) η δημόσια εκπαίδευση.
 - β) η ιδιωτική εκπαίδευση.
 - γ) η τηλεόραση.
 - δ) η θάλασσα.

6. Το καταναλωτικό πρότυπο μιας κοινωνίας αποτελείται από
- α) τις ξεπερασμένες καταναλωτικές της συνήθειες.
 - β) το σύνολο των καταναλωτικών της συνηθειών.
 - γ) το σύνολο των καταναλωτικών συνηθειών άλλων προηγμένων κοινο-
νιών.
 - δ) το σύνολο των προϊόντων που παράγει αυτή η κοινωνία.

• **Ερωτήσεις αντιστοίχισης**

Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε κενό της στήλης Α, τον αριθμό που αντιστοιχεί από τη δεύτερη στήλη Β.

1.

A	B
Κριτήριο Ταξινόμησης Αναγκών	Είδος Ανάγκης
<ul style="list-style-type: none"> – Προέλευση Ανάγκης – Υποκείμενο Ανάγκης – Επιτακτικότητα Ανάγκης 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Προσωρινές 2. Βιοτικές 3. Ατομικές 4. Τοπικές 5. Καταναλωτικές

2.

A	B
Κριτήριο Ταξινόμησης Αναγκών	Είδος Ανάγκης
<ul style="list-style-type: none"> – Προέλευση Ανάγκης – Υποκείμενο Ανάγκης – Επιτακτικότητα Ανάγκης 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Διαχρονικές 2. Πολιτισμικές 3. Συλλογικές 4. Διατοπικές 5. Ανάγκες παραγωγής

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση..

1. ποσότητα, ποιότητα, ανάγκη, ικανοποίηση

Η των οικονομικών προϋποθέτει, εκτός από την επιθυμία μας και τη δυνατότητα να αποκτήσουμε τα αντίστοιχα εμπορεύματα.

2. ανάγκη, δύναμη, διάθεση, ποσότητα

Η δυνατότητα που έχουμε να αποκτήσουμε συγκεκριμένες από ένα εμπόρευμα ή από μία ομάδα εμπορευμάτων είναι η αγοραστική μας

3. ύπαρξη, προέλευση, διάρκεια, επιτακτικότητα

Τα κριτήρια ταξινόμησης των αναγκών που συνήθως χρησιμοποιούνται είναι η της ανάγκης, ή της ανάγκης και το υποκείμενο της ανάγκης.

4. παραγωγικό, δημόσιο, καταναλωτικό, ιδιωτικό

Τα αγαθά είναι εκείνα των οποίων η χρήση προσφέρει ικανοποίηση σε ένα άτομο ή σε μία ομάδα ατόμων με τον αποκλεισμό κάθε άλλου από τη χρήση τους. Τα αγαθά είναι εκείνα των οποίων η χρησιμοποίηση από ένα άτομο ή ομάδα ατόμων δεν αποκλείει τη χρήση τους από άλλα άτομα ή ομάδες.

5. κόστος, πρότυπο, αποτέλεσμα, σύνολο

Το των καταναλωτικών συνηθειών μιας κοινωνίας αποτελεί το καταναλωτικό της

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Τι είναι οικονομικές ανάγκες;
2. Τι ονομάζεται αγοραστική δύναμη;
3. Ποια κριτήρια χρησιμοποιούνται συνήθως για την ταξινόμηση των αναγκών;
4. Σε τι διαφέρουν οι βιοτικές από τις πολιτισμικές ανάγκες;
5. Τι είναι οι καταναλωτικές ανάγκες και τι οι ανάγκες παραγωγής;
6. Σε τι διαφέρουν οι ατομικές από τις συλλογικές ανάγκες;
7. Τι είναι αγαθά;
8. Σε τι διαφέρουν τα διαρκή αγαθά από τα αγαθά μιας χρήσης;
9. Αναφέρατε ένα αγαθό για κατανάλωση και ένα αγαθό για την παραγωγή;
10. Σε τι διαφέρουν τα ιδιωτικά από τα δημόσια αγαθά;
11. Τι είναι ελεύθερα αγαθά;
12. Ποια είναι τα δύο βασικά είδη ιδιοκτησίας και σε τι διαφέρουν;
13. Τι είναι δικαίωμα χρήσης;
14. Τι προϋποθέτει η μετατροπή ενός αγαθού σε εμπόρευμα;
15. Τι αποτελεί το καταναλωτικό πρότυπο μιας κοινωνίας;
16. Πότε το καταναλωτικό πρότυπο μιας κοινωνίας είναι στατικό και πότε δυναμικό;

• Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης

1. Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν τον τρόπο που ικανοποιούνται οι βιοτικές ανάγκες του ανθρώπου; Να αναφέρετε παραδείγματα που καταδεικνύουν την απάντησή σας.
2. Εξηγήστε γιατί από τα δικαιώματα χρήσης των αγαθών μπορεί να προκύψουν προστριβές και συγκρούσεις μεταξύ των μελών μιας κοινωνίας.
3. Πώς αλληλοεπηρεάζονται οι άνθρωποι στις καταναλωτικές τους συνήθειες;

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα..*
Ποιο από τα παρακάτω αγαθά είναι διαρκές αγαθό;
α) Η ηλεκτρική σόμπα
β) Το ηλεκτρικό ρεύμα
γ) Η θεατρική παράσταση
δ) Η βενζίνη
B. *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*
2. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα..*
Ποιο από τα παρακάτω αγαθά είναι ιδιωτικό αγαθό;
α) Η εθνική οδός
β) Το δημοτικό πάρκο
γ) Ο ατμοσφαιρικός αέρας
δ) Το οικογενειακό αυτοκίνητο
B. *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*
3. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα..*
Ποιο από τα παρακάτω αγαθά είναι ελεύθερο αγαθό;
α) Η θάλασσα
β) Η δημόσια εκπαίδευση
γ) Το βιβλίο
δ) Το σπίτι
B. *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Παραγωγή

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Ένα από τα κριτήρια ταξινόμησης των επιχειρήσεων είναι το είδος της ιδιοκτησίας τους.	Σ	Λ
2. Μικτή επιχείρηση ονομάζεται η επιχείρηση που παράγει πολλά εμπορεύματα.	Σ	Λ
3. Στην ομόρρυθμη εταιρεία, όλοι οι εταίροι έχουν απεριόριστη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.	Σ	Λ
4. Το κέρδος που μοιράζεται για κάθε μετοχή ονομάζεται μέρισμα.	Σ	Λ
5. Ο πρωτογενής τομέας παραγωγής περιλαμβάνει μόνο τις επιχειρήσεις που έχουν ως αντικείμενο παραγωγής την επεξεργασία προϊόντων.	Σ	Λ
6. Επιχειρηματικός κίνδυνος ονομάζεται ο κίνδυνος που αναλαμβάνει η επιχείρηση να μην μπορέσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της.	Σ	Λ
7. Τα έσοδα μιας επιχείρησης είναι πάντα μεγαλύτερα από το κόστος.	Σ	Λ
8. Υπάρχουν σύγχρονες επιχειρήσεις που δεν επιδιώκουν κέρδη αλλά την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου.	Σ	Λ
9. Το οργανόγραμμα είναι ένα σχέδιο κατανομής του προσωπικού στα διάφορα τμήματα της επιχείρησης.	Σ	Λ
10. Ο τρόπος με τον οποίο κατανέμονται οι θέσεις εργασίας στην επιχείρηση, ονομάζεται εσωτερικός καταμερισμός της εργασίας	Σ	Λ
11. Η αποτελεσματικότητα στην εκπλήρωση των εργασιακών καθηκόντων ονομάζεται δεξιότητα.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Μικτή επιχείρηση ονομάζεται
 - α) η επιχείρηση που παράγει δύο ή περισσότερα προϊόντα.
 - β) η επιχείρηση που έχει δύο ή περισσότερους ιδιοκτήτες.
 - γ) η επιχείρηση που έχει κοινή ιδιοκτησία από το κράτος ή την τοπική αυτοδιοίκηση και από ιδιώτες.
 - δ) η επιχείρηση της οποίας ιδιοκτήτης θεωρείται το κοινωνικό σύνολο.

2. Στην ομόρρυθμη εταιρεία,
 - α) όλοι οι εταίροι έχουν απεριόριστη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.
 - β) όλοι οι εταίροι έχουν περιορισμένη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.
 - γ) μόνο ένας από τους εταίρους έχει απεριόριστη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.
 - δ) μόνο ένας από τους εταίρους έχει περιορισμένη ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

3. Στην ετερόρρυθμη εταιρεία,
 - α) οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν έχουν δικαίωμα εκπροσώπησης ή διαχείρισης της εταιρείας.
 - β) οι ομόρρυθμοι εταίροι δεν έχουν δικαίωμα εκπροσώπησης ή διαχείρισης της εταιρείας.
 - γ) μόνο ένας από τους ετερόρρυθμους εταίρους έχει δικαίωμα εκπροσώπησης ή διαχείρισης της εταιρείας.
 - δ) όλοι οι εταίροι έχουν δικαίωμα εκπροσώπησης ή διαχείρισης της εταιρείας.

4. Στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης,
 - α) το συνολικό κεφάλαιο της εταιρείας αποτελείται από ίσα εταιρικά μερίδια τα οποία μοιράζονται στους εταίρους ανάλογα προς τη συνεισφορά καθενός.
 - β) τα εταιρικά μερίδια μπορεί να είναι ίσα ή άνισα μεταξύ τους.
 - γ) τα εταιρικά μερίδια μπορούν να μετατραπούν σε μετοχές οι οποίες μεταβιβάζονται ελεύθερα χωρίς περιορισμό.
 - δ) το συνολικό κεφάλαιο της εταιρείας μοιράζεται σε μετοχές.

5. Στην ανώνυμη εταιρεία,
 - α) η μετοχή αποτελεί τίτλο ιδιοκτησίας της επιχείρησης.
 - β) η μετοχή λέγεται και μέρισμα.
 - γ) ο Διευθύνων Σύμβουλος πρέπει οπωσδήποτε να είναι μέτοχος της εταιρείας.
 - δ) το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζεται από το Γενικό Διευθυντή της εταιρείας.

6. Το οργανόγραμμα είναι
 - α) ο σχεδιασμός του προϊόντος που παράγει η επιχείρηση.
 - β) ένα σχέδιο κατανομής του προσωπικού στα διάφορα τμήματα της επιχείρησης.
 - γ) ένα σχέδιο προώθησης των πωλήσεων της επιχείρησης.
 - δ) η διαδικασία πρόσληψης του προσωπικού της επιχείρησης.

7. Συγκεντρωμένη επιχείρηση ονομάζεται η επιχείρηση που
 - α) παράγει μόνο ένα προϊόν.
 - β) έχει μόνο ένα εργοστάσιο.
 - γ) έχει όλα τα τμήματά της συγκεντρωμένα σε ένα οίκημα.
 - δ) διαθέτει όλα τα τμήματα που συγκροτούν μια σύγχρονη επιχείρηση και τα διατηρεί σε λειτουργία με δικό της προσωπικό.

8. Υπεργολαβία ονομάζεται
- α) η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού.
 - β) ένα έργο που αναλαμβάνει μια πολυεθνική εταιρεία.
 - γ) το σύστημα των συναλλαγών που αναπτύσσεται μεταξύ της βασικής επιχείρησης και των επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν ένα τμήμα των εργασιών της.
 - δ) ένα μεγάλο έργο που αναλαμβάνει μια επιχείρηση.
9. Ο τρόπος με τον οποίο κατανέμονται οι θέσεις εργασίας στην επιχείρηση ονομάζεται
- α) επαγγελματικός προσανατολισμός.
 - β) επαγγελματισμός.
 - γ) πολυεπαγγελματισμός.
 - δ) εσωτερικός καταμερισμός της εργασίας.
10. Τα βασικά εργασιακά καθήκοντα που αντιστοιχούν σε μια θέση εργασίας ορίζουν την έννοια
- α) της αυτοαπασχόλησης.
 - β) του πολυεπαγγελματισμού.
 - γ) του επαγγέλματος.
 - δ) του εσωτερικού καταμερισμού της εργασίας.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. *περιορισμένη, ετερόρρυθμη, απεριόριστη, ομόρρυθμη*

Η εταιρεία ανήκει σε δύο ή περισσότερους εταίρους που έχουν, ανεξαρτήτως μεριδίου, ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας.

2. *ομόρρυθμη, πλήρης, περιορισμένη, απεριόριστη*
Ένας ή περισσότεροι εταίροι έχουν δικαίωμα διαχείρισης και εκπροσώπησης της ετερόρρυθμης εταιρείας και, ταυτοχρόνως, την και ευθύνη για τις υποχρεώσεις της εταιρείας (ομόρρυθμοι εταίροι).
3. *κέρδος, μέρισμα, τοκομερίδιο, ποσό*
Το που μοιράζεται για κάθε μετοχή ονομάζεται
4. *προέλευση, ποσότητα, επιτακτικότητα, τιμή*
Τα έσοδα της επιχείρησης εξαρτώνται από την του εμπορεύματος που πουλάει η επιχείρηση σε μια δεδομένη χρονική περίοδο και από την του εμπορεύματος.
5. *προαιρετικό, εργασιακό, μεταβλητό, βασικό*
Τα καθήκοντα που αντιστοιχούν σε μια θέση εργασίας ορίζουν την έννοια του επαγγέλματος.
6. *ετοιμότητα, δεξιότητα, αρμοδιότητα, αποτελεσματικότητα*
Η στην εκπλήρωση των εργασιακών καθηκόντων ονομάζεται

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Τι είναι επιχείρηση;
2. Ποια είναι τα βασικά κριτήρια ταξινόμηση των επιχειρήσεων;
3. Τι είναι ιδιωτική, τι δημόσια και τι μικτή επιχείρηση;
4. Ποιες είναι οι δυο βασικές κατηγορίες νομικής μορφής των επιχειρήσεων;
5. Σε τι διαφέρουν οι ατομικές επιχειρήσεις από τις εταιρείες;
6. Ποιες είναι οι τέσσερις νομικές μορφές εταιρειών;
7. Σε τι διαφέρει η ομόρρυθμη από την ετερόρρυθμη εταιρεία;

8. Τι είναι εταιρεία περιορισμένης ευθύνης;
9. Τι είναι ανώνυμη εταιρεία;
10. Τι είναι μετοχή και τι μέρος;
11. Ποιος είναι ο ρόλος του Διοικητικού Συμβουλίου στην ανώνυμη εταιρεία;
12. Ποιος είναι ο ρόλος της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στην ανώνυμη εταιρεία;
13. Σε ποιους τομείς παραγωγής ταξινομούνται οι επιχειρήσεις και με ποιο κριτήριο;
14. Τι περιλαμβάνει ο πρωτογενής, ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας παραγωγής;
15. Τι είναι οι πρώτες ύλες;
16. Τι είναι κεφαλαιουχικός εξοπλισμός;
17. Τι είναι επιχειρηματικός κίνδυνος;
18. Πότε μια επιχείρηση έχει κέρδος και πότε ζημιά;
19. Τι επιδιώκουν οι κρατικές ή δημόσιες επιχειρήσεις;
20. Τι είναι το οργανόγραμμα;
21. Τι ονομάζεται εσωτερικός καταμερισμός εργασίας;
22. Πότε λέμε ότι μια επιχείρηση είναι συγκεντρωμένη;
23. Τι ονομάζεται υπεργολαβία;
24. Ποια είναι η έννοια του επαγγέλματος;
25. Τι σημαίνει πολυεπαγγελματισμός;
26. Τι ονομάζεται δεξιότητα;
27. Τι είναι οι αυτοαπασχολούμενοι;
28. Τι είναι τα συμβοηθόντα και μη αμειβόμενα μέλη;

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης**

1. Ποια είναι η σημασία της εργασίας στην παραγωγική διαδικασία μιας επιχείρησης;
2. Περιγράψτε τους κινδύνους και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η επιχείρηση ως σύγχρονη μονάδα παραγωγικής δραστηριότητας.
3. Επιλέξτε τρία από τα τμήματα μιας σύγχρονης επιχείρησης που παράγει και πουλά έπιπλα και περιγράψτε συνοπτικά τις λειτουργίες τους.

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.*
Ο δευτερογενής τομέας παραγωγής περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και
α) τη γεωργία.
β) την αλιεία.
γ) την αυτοκινητοβιομηχανία.
δ) την εκπαίδευση.
- B.** *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*
2. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.*
Τα κέρδη μιας επιχείρησης εξαρτώνται
α) μόνο από τα έσοδα της επιχείρησης.
β) μόνο από το κόστος της επιχείρησης.
γ) από τα έσοδα και το κόστος της επιχείρησης.
δ) από τον αριθμό των εργαζομένων στην επιχείρηση.
- B.** *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*
3. **A.** *Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.*
Τα εργασιακά καθήκοντα που συνοδεύουν κάθε θέση εργασίας προσδιο-
ρίζονται από
α) τις απαιτήσεις του εργαζόμενου.
β) τις δεξιότητες του εργαζόμενου.
γ) την ίδια τη θέση εργασίας.
δ) κανένα από τα παραπάνω.
- B.** *Δικαιολογήστε την απάντησή σας.*

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Ανταλλαγή των Εμπορευμάτων

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Το είδος της ανταλλαγής όπου το ένα πράγμα ανταλλάσσεται με το άλλο ονομάζεται αντιπραγματισμός.	Σ	Λ
2. Η τιμή ενός εμπορεύματος είναι οι μονάδες χρήματος που πρέπει να δώσουμε για να αποκτήσουμε μια μονάδα του εμπορεύματος.	Σ	Λ
3. Η σχέση ανταλλαγής ενός εμπορεύματος με χρήμα μας δίνει την απόλυτη τιμή του εμπορεύματος.	Σ	Λ
4. Η αγοραστική δύναμη του χρήματος προσδιορίζεται από την ποσότητα εμπορευμάτων που μπορεί να αγοράσει μια μονάδα χρήματος.	Σ	Λ
5. Η τιμή ενός εμπορεύματος επηρεάζεται μόνο από το συμφέρον των αγοραστών του εμπορεύματος.	Σ	Λ
6. Στον πλήρη ανταγωνισμό έχουμε μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που διαθέτουν το εμπόρευμα και μεγάλο αριθμό αγοραστών του εμπορεύματος.	Σ	Λ
7. Στο μονοπώλιο έχουμε μόνο μια επιχείρηση που διαθέτει το εμπόρευμα, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός αγοραστών του εμπορεύματος.	Σ	Λ
8. Το oligopώλιο λέγεται και μονοπωλιακός ανταγωνισμός.	Σ	Λ
9. Το μονοπώλιο και το μονοψώνιο είναι η ίδια μορφή αγοράς.	Σ	Λ
10. Διμερές μονοπώλιο λέγεται η μορφή της αγοράς που έχουμε μόνο δύο επιχειρήσεις που διαθέτουν το εμπόρευμα, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός αγοραστών του εμπορεύματος.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Για τον υπολογισμό της σχετικής τιμής ενός εμπορεύματος Α σε σχέση με ένα άλλο εμπόρευμα Β, πρέπει να γνωρίζουμε
 - α) μόνο την απόλυτη τιμή του εμπορεύματος Α.
 - β) μόνο την απόλυτη τιμή του εμπορεύματος Β.
 - γ) την απόλυτη τιμή και του Α και του Β εμπορεύματος.
 - δ) εκτός από την απόλυτη τιμή του Α και του Β εμπορεύματος και την απόλυτη τιμή ενός τρίτου εμπορεύματος Γ.

2. Αν η τιμή ενός εισιτηρίου ποδοσφαιρικού αγώνα είναι 3.000 δρχ. και η τιμή μιας τυρόπιτας είναι 300 δρχ., τότε η σχετική τιμή του εισιτηρίου σε τυρόπιτες είναι
 - α) 300.
 - β) 10 : 1.
 - γ) 3.000.
 - δ) 1 : 10.

3. Η τιμή ενός εμπορεύματος επηρεάζεται
 - α) μόνο από το συμφέρον των επιχειρήσεων που πωλούν το εμπόρευμα.
 - β) μόνο από το συμφέρον των αγοραστών του εμπορεύματος.
 - γ) και από το συμφέρον των επιχειρήσεων που πωλούν το εμπόρευμα και από το συμφέρον των αγοραστών του εμπορεύματος.
 - δ) από κανένα από τα παραπάνω.

4. Στον πλήρη ανταγωνισμό
 - α) έχουμε έναν μικρό αριθμό επιχειρήσεων, καθεμιά από τις οποίες ελέγχει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των συνολικών πωλήσεων του εμπορεύματος.
 - β) έχουμε έναν μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων, καθεμιά από τις οποίες ελέγχει ένα πολύ μικρό ποσοστό των συνολικών πωλήσεων του εμπορεύματος.
 - γ) το εμπόρευμα θεωρείται από τους αγοραστές διαφοροποιημένο.
 - δ) έχουμε λίγους αγοραστές του εμπορεύματος.

5. Στον μονοπωλιακό ανταγωνισμό,
- α) οι αγοραστές θεωρούν το εμπόρευμα ομοιογενές.
 - β) οι αγοραστές θεωρούν το εμπόρευμα διαφοροποιημένο.
 - γ) οι επιχειρήσεις που διαθέτουν το εμπόρευμα δεν ανταγωνίζονται μεταξύ τους.
 - δ) έχουμε μόνο έναν αγοραστή του εμπορεύματος.
6. Διμερές μονοπώλιο ονομάζεται
- α) το προσωρινό μονοπώλιο.
 - β) η αγορά στην οποία έχουμε έναν πωλητή (μονοπώλιο) και έναν αγοραστή (μονοψώνιο).
 - γ) η αγορά στην οποία έχουμε δύο πωλητές.
 - δ) η αγορά στην οποία έχουμε λίγους αγοραστές.

• **Ερωτήσεις αντιστοίχισης**

Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε κενό της στήλης Α, τον αριθμό που αντιστοιχεί από τη στήλη Β.

1.

Α	Β
<ul style="list-style-type: none"> – Τέλειος ανταγωνισμός – Μονοπώλιο – Ολιγοπώλιο – Ολιγοψώνιο 	<ul style="list-style-type: none"> 1. υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις που διαθέτουν το εμπόρευμα και πολλοί αγοραστές που θεωρούν το εμπόρευμα διαφοροποιημένο 2. υπάρχει μόνο μία επιχείρηση που διαθέτει το εμπόρευμα, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός αγοραστών 3. υπάρχει μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων που διαθέτουν το εμπόρευμα και μεγάλος αριθμός αγοραστών οι οποίοι θεωρούν το εμπόρευμα ομοιογενές 4. υπάρχουν λίγοι αγοραστές του εμπορεύματος, καθένας από τους οποίους διαθέτει δύναμη στην αγορά 5. υπάρχουν λίγες επιχειρήσεις που διαθέτουν το εμπόρευμα και μία από αυτές κυριαρχεί και καθορίζει και την τιμή πώλησης 6. υπάρχει μόνο ένας πωλητής και μόνο ένας αγοραστής του εμπορεύματος

2.

A	B
– Μονοπωλιακός ανταγωνισμός	1. υπάρχει μόνο ένας αγοραστής του εμπορεύματος
– Μονοψώνιο	2. υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις που διαθέτουν το εμπόρευμα και πολλοί αγοραστές που θεωρούν το εμπόρευμα διαφοροποιημένο
– Διμερές μονοπώλιο	3. υπάρχει μόνο ένας πωλητής και μόνο ένας αγοραστής του εμπορεύματος
	4. υπάρχει μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων που διαθέτουν το εμπόρευμα και μεγάλος αριθμός αγοραστών οι οποίοι θεωρούν το εμπόρευμα ομοιογενές
	5. υπάρχει μόνο μία επιχείρηση που διαθέτει το εμπόρευμα, ενώ υπάρχει μεγάλος αριθμός αγοραστών

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. ανταλλαγή, αξία, επιθυμία, τιμή

Η μιας μονάδας ενός συγκεκριμένου εμπορεύματος εκφρασμένη σε χρήμα αποτελεί την του εμπορεύματος.

2. ικανοποίηση, επιθυμία, τιμή, σχέση

Η σχέση ανταλλαγής δύο εμπορευμάτων μας δίνει τη σχετική του ενός εμπορεύματος σε με το άλλο.

3. ζήτηση, ποσότητα, προσφορά, αξία

Οι τιμές προσδιορίζονται από την αλληλεπίδραση της και της

4. *συγκεκριμένο, μεγάλο, συνολικό, μικρό, πραγματικό, εφικτό*
 Στον πλήρη ανταγωνισμό έχουμε έναν αριθμό επιχειρήσεων, καθεμιά από τις οποίες ελέγχει ένα πολύ ποσοστό των πωλήσεων.
5. *τιμή, επιχείρηση, αξία, παραγωγή, πώληση, επιθυμία*
 Στο ολιγοπώλιο έχουμε λίγες ή, ενδεχομένως, μερικές μικρές και μια πολύ μεγάλη (ηγέτιδα επιχείρηση), η οποία κυριαρχεί και καθορίζει και την

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Τι σημαίνει αντιπραγματισμός;
2. Πότε οι ανταλλαγές αντικειμένων δεν έχουν το χαρακτήρα της οικονομικής πράξης;
3. Τι καθορίζει την ανταλλαγή των εμπορευμάτων στις απρόσωπες αγορές;
4. Ποιο είναι το αντικείμενο των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών;
5. Τι είναι τοπικές, διατοπικές και διεθνείς συναλλαγές;
6. Τι είναι η απόλυτη τιμή ενός εμπορεύματος;
7. Τι πρέπει να γνωρίζουμε για να υπολογίσουμε τη σχετική τιμή ενός εμπορεύματος σε σχέση με ένα άλλο;
8. Τι προσδιορίζει την αγοραστική δύναμη του χρήματος;
9. Τι διαμορφώνει το επίπεδο των τιμών των εμπορευμάτων;
10. Ποιοι είναι οι τρεις σπουδαιότεροι παράγοντες που καθορίζουν τη μορφή της αγοράς ενός εμπορεύματος;
11. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της αγοράς του πλήρους ανταγωνισμού;
12. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του μονοπωλίου;
13. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του ολιγοπωλίου;
14. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του μονοπωλιακού ανταγωνισμού;
15. Τι ονομάζεται μονοψώνιο;
16. Τι ονομάζεται ολιγοψώνιο;
17. Τι ονομάζεται διμερές μονοπώλιο;

• *Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης*

1. Για ποιους λόγους οι επιχειρήσεις συναλλάσσονται μεταξύ τους;
2. Εξηγήστε με ένα παράδειγμα, το μηχανισμό που επιλύει τη σύγκρουση μεταξύ των συμφερόντων των καταναλωτών και των συμφερόντων των επιχειρήσεων και διαμορφώνει το επίπεδο των τιμών των εμπορευμάτων.

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Στις σημερινές κοινωνίες οι ανταλλαγές εμπορευμάτων γίνονται μόνο δια του αντιπραγματισμού. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Το αντικείμενο των συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων είναι μόνο πρώτες ύλες. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Οι συναλλαγές προσδιορίζονται και με κριτήριο το γεωγραφικό εύρος της αγοράς μέσα στην οποία γίνονται. Σ Λ
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Χρήμα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Οι ανταλλαγές γίνονται δυσκολότερα με τη χρησιμοποίηση του χρήματος, παρά δια του αντιπραγματισμού.	Σ	Λ
2. Αν δεν υπήρχε το χρήμα, κάθε εμπόρευμα θα είχε τόσες ανταλλακτικές αξίες όσα υπόλοιπα εμπορεύματα υπάρχουν.	Σ	Λ
3. Το χρήμα είναι μέσο πληρωμών, γιατί όλοι οι συναλλασσόμενοι δέχονται να αποκτήσουν το αντίτιμο του εμπορεύματος που προσφέρουν σε χρήμα.	Σ	Λ
4. Η ύπαρξη του χρήματος αποδεσμεύει χρονικά την πώληση ενός αγαθού από την αγορά κάποιου άλλου.	Σ	Λ
5. Το χρήμα είναι μέσον αποταμίευσης της αξίας, γιατί η απόκτηση χρήματος από την πώληση ενός εμπορεύματος επιτρέπει τη διαφοροποίηση του χρόνου πώλησης και του χρόνου αγοράς.	Σ	Λ
6. Η συναλλαγματική είναι μορφή πιστωτικού χρήματος.	Σ	Λ
7. Οι πιστωτικές κάρτες λέγονται και “πλαστικό χρήμα”.	Σ	Λ
8. Ο κύριος ρόλος των εμπορικών τραπεζών είναι να ρυθμίζουν το νομισματικό και πιστωτικό σύστημα.	Σ	Λ
9. Η εκδοτική ή κεντρική τράπεζα δέχεται καταθέσεις από ιδιώτες και δίνει δάνεια σε καταναλωτές.	Σ	Λ
10. Το δάνειο για την αγορά σπιτιού είναι καταναλωτικό δάνειο.	Σ	Λ

11. Οι καταθέσεις προθεσμίας έχουν χαμηλότερα επιτόκια από τις καταθέσεις όψεως.	Σ	Λ
12. Η τιμή κλεισίματος μιας μετοχής, στην επόμενη συνεδρίαση του χρηματιστηρίου, θα είναι η τιμή εκκίνησης της μετοχής.	Σ	Λ
13. Κάθε νόμισμα έχει τόσες ισοτιμίες όσα είναι και τα νομίσματα των άλλων χωρών.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Όταν οι ανταλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση του χρήματος και όχι δια του αντιπραγματισμού,
 - α) μειώνεται η παραγωγή που προορίζεται για ανταλλαγή.
 - β) αυξάνεται η παραγωγή που προορίζεται για αυτοκατανάλωση.
 - γ) αποδεσμεύεται χρονικά η πώληση ενός αγαθού από την αγορά κάποιου άλλου.
 - δ) οι ανταλλαγές γίνονται με μεγαλύτερη δυσκολία.

2. Το χρήμα του οποίου η αναγραφόμενη αξία αντιστοιχεί σε αξία μεγαλύτερη του υλικού που το αποτελεί, ονομάζεται
 - α) περιεκτικό χρήμα.
 - β) παραστατικό χρήμα.
 - γ) ψευδοπαραστατικό χρήμα.
 - δ) πλαστικό χρήμα.

3. Ποιο από τα παρακάτω είναι πιστωτικό χρήμα;
 - α) Η συναλλαγματική
 - β) Τα τραπεζογραμμάτια
 - γ) Το περιεκτικό χρήμα
 - δ) Το ψευδοπαραστατικό χρήμα

4. Η επιταγή
- α) αποτελεί εντολή προς την τράπεζα να εξαργυρώσει το αναγραφόμενο ποσό στον αποδέκτη της επιταγής.
 - β) είναι πιστωτικό έγγραφο στο οποίο αναγράφεται υποχρεωτικά και η ημερομηνία που ο αγοραστής πρέπει να πληρώσει τον πωλητή.
 - γ) είναι υποχρεωτικό μέσο συναλλαγών.
 - δ) είναι ψευδοπαραστατικό χρήμα.
5. Οι καταθέσεις προθεσμίας
- α) έχουν χαμηλότερο επιτόκιο από τις καταθέσεις όψεως.
 - β) έχουν το ίδιο επιτόκιο με τις καταθέσεις όψεως.
 - γ) έχουν υψηλότερο επιτόκιο από τις καταθέσεις ταμιευτηρίου.
 - δ) έχουν το ίδιο επιτόκιο με τις καταθέσεις ταμιευτηρίου.
6. Οι εμπορικές τράπεζες
- α) ασχολούνται κυρίως με τον έλεγχο του τραπεζικού συστήματος.
 - β) ρυθμίζουν την τιμή του συναλλάγματος.
 - γ) εκδίδουν χαρτονομίσματα.
 - δ) επιδιώκουν το κέρδος.
7. Η εκδοτική ή κεντρική τράπεζα
- α) δέχεται καταθέσεις και από ιδιώτες.
 - β) δίνει δάνεια και σε ιδιώτες.
 - γ) ασχολείται μόνο με την τελική συγκέντρωση των δημοσίων εσόδων και την εκτέλεση των δημοσίων δαπανών.
 - δ) είναι η μόνη τράπεζα στην Ελλάδα που εκδίδει τραπεζογραμμάτια.
8. Τα ομόλογα
- α) είναι τίτλοι χρεογράφων.
 - β) εκδίδονται μόνο από ιδιωτικές επιχειρήσεις.
 - γ) δεν έχουν ημερομηνία εξόφλησης.
 - δ) είναι τίτλοι ιδιοκτησίας.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. αποταμίευση, λειτουργία, αξία, τιμή, ποσότητα, παραγωγή

Το χρήμα διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην οικονομία επιτελώντας τρεις: Είναι μέτρο της των εμπορευμάτων, μέσον πληρωμών και μέσον

2. πώληση, αποταμίευση, κατανάλωση, πληρωμή

Το χρήμα είναι μέσον της αξίας, γιατί η απόκτηση χρήματος από την πώληση ενός εμπορεύματος επιτρέπει τη διαφοροποίηση του χρόνου και του χρόνου αγοράς.

3. προϊόν, χρήμα, χαρτονόμισμα, ποσό, κέρδος, τραπεζογραμμάτιο

Τα ή τα αποτελούν παράδειγμα πλήρους παραστατικού

4. ποσό, επιτόκιο, κέρδος, αποτέλεσμα

Το είναι το του τόκου για κάθε 100 δρχ. που κατατίθενται στην τράπεζα για ένα ημερολογιακό έτος.

5. χρηματιστής, πωλητής, αγοραστής, αποταμιευτής

Οι και οι μετοχών εκπροσωπούνται στο χρηματιστήριο από εξειδικευμένα πρόσωπα ή εταιρείες, τους χρηματιστές.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Ποιες είναι οι λειτουργίες του χρήματος;
2. Ποιες είναι οι ιδιότητες του χρήματος;
3. Σε τι διαφέρει το περιεκτικό από το παραστατικό χρήμα;
4. Ποια είναι τα σύγχρονα είδη χρήματος;
5. Γιατί η χρήση των πιστωτικών καρτών διευρύνεται συνεχώς στις σύγχρονες κοινωνίες;
6. Τι είναι οι τράπεζες;
7. Από τι προκύπτει το κέρδος μιας εμπορικής τράπεζας;
8. Ποιες είναι οι τρεις βασικές κατηγορίες καταθέσεων;
9. Τι είναι επιτόκιο;
10. Ποιες καταθέσεις έχουν τα χαμηλότερα επιτόκια και γιατί;
11. Σε τι σκοπεύουν τα δάνεια που δίνουν οι τράπεζες στις επιχειρήσεις;
12. Σε τι διαφέρει το στεγαστικό από το καταναλωτικό δάνειο;
13. Τι είναι εγγύηση δανείου;
14. Τι είναι ομόλογο;
15. Τι ονομάζεται αποταμίευση;
16. Τι ονομάζεται χρηματοπιστωτική μίσθωση (leasing);
17. Για ποιο λόγο θέλουν οι επιχειρήσεις να μουν στο χρηματιστήριο;
18. Ποιες είναι οι δύο διακριτές ομάδες αγοραστών μετοχών και σε τι διαφέρουν;
19. Τι είναι ο χρηματιστής;
20. Τι είναι η τιμή εκκίνησης και τι η τιμή κλεισίματος μιας μετοχής;
21. Τι είναι η ισοτιμία των νομισμάτων;
22. Πότε έχουμε υπερτίμηση και πότε υποτίμηση του νομίσματος;

• Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης

1. Σχολιάστε την πρόταση: Η ύπαρξη του χρήματος επιλύει τα προβλήματα του αντιπραγματισμού.
2. Περιγράψτε το ρόλο των εμπορικών τραπεζών και της κεντρικής ή εκδοτικής τράπεζας.

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Τα χαρτονομίσματα που κυκλοφορούν σήμερα είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα πλήρως παραστατικού χρήματος. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Οι επιταγές και οι συναλλαγματικές αποτελούν προαιρετικά μέσα συναλλαγών. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Οι αγοραστές μετοχών σκοπεύουν μόνο στα κέρδη που προέρχονται από τα μερίσματα που δίνουν οι επιχειρήσεις στους μετόχους. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Διανομή του Εισοδήματος

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Ο εργαζόμενος σε βιομηχανική επιχείρηση δημιουργεί εισόδημα.	Σ	Λ
2. Ο νομικός σύμβουλος μιας τράπεζας δε συμμετέχει στην παραγωγική διαδικασία.	Σ	Λ
3. Ο ιδιοκτήτης ενοικιαζόμενων δωματίων σε μια τουριστική περιοχή συμμετέχει στην παραγωγική διαδικασία.	Σ	Λ
4. Οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων θεωρούνται εισόδημα στην Πολιτική Οικονομία.	Σ	Λ
5. Ο μισθός από την εργασία μπορεί να παρέχεται σε χρήμα και σε είδος.	Σ	Λ
6. Ενοίκιο πληρώνουμε μόνο για την μίσθωση των κατοικιών.	Σ	Λ
7. Η έννοια του εισοδήματος αναφέρεται σε αμοιβές που δημιουργούνται όταν συμμετέχουμε στην παραγωγική διαδικασία.	Σ	Λ
8. Η συμμετοχή στην παραγωγική διαδικασία δε σημαίνει αναγκαστικά εργασία.	Σ	Λ
9. Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) είναι μία μορφή ιδιοκτησίας.	Σ	Λ
10. Μεταβιβαστικές πληρωμές είναι μόνο τα επιδόματα ανεργίας.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Στην Πολιτική Οικονομία εισόδημα θεωρείται μεταξύ άλλων και
 - α) το ενοίκιο που εισπράττει κάποιος ιδιοκτήτης ακινήτου.
 - β) η σύνταξη που παίρνει κάποιος συνταξιούχος.
 - γ) το επίδομα ανεργίας που χορηγείται σε άνεργο από την πολιτεία.
 - δ) η υποτροφία που χορηγείται σε κάποιον άριστο σπουδαστή.

2. Συμμετέχω στην παραγωγική διαδικασία σημαίνει
 - α) ότι εργάζομαι σε κάποια οικονομική μονάδα ιδιωτική ή δημόσια.
 - β) ότι μισθώνω τα ακίνητά μου, τα μηχανήματά μου και κάθε παραγωγικό μέσο που έχω σε επιχείρηση οποιασδήποτε νομικής μορφής και οποιουδήποτε ιδιοκτησιακού τύπου.
 - γ) ότι διαθέτω τα χρηματικά μου κεφάλαια που απαιτούνται για την παραγωγική διαδικασία.
 - δ) ότι είναι δυνατόν να συμμετέχω στη παραγωγική διαδικασία με όλους τους προαναφερόμενους τρόπους.

3. Όταν λέμε ότι η διανομή του εισοδήματος σε μια χώρα παρουσιάζει μεγάλες ανισότητες εννοούμε
 - α) ότι λίγα άτομα έχουν πολύ υψηλά εισοδήματα και συγκεντρώνουν στην κατοχή τους μεγάλο ποσοστό του συνολικού εισοδήματος.
 - β) ότι πολλά άτομα είναι άνεργα.
 - γ) ότι υπάρχουν λίγα αγαθά για διανομή.
 - δ) ότι οι παραγωγικές δυνατότητες μιας χώρας είναι περιορισμένες.

4. Ένας επιχειρηματίας χρησιμοποιεί ξένα κεφάλαια και πληρώνει τόκους συνήθως όταν
 - α) θέλει να ιδρύσει μια επιχείρηση.
 - β) επιδιώκει να επεκτείνει τις δραστηριότητες της επιχείρησής του.
 - γ) αντιμετωπίζει ταμειακά προβλήματα.
 - δ) συμβαίνει ένα τουλάχιστον από τα παραπάνω.

5. Όλοι οι εργαζόμενοι δεν παίρνουν τον ίδιο μισθό γιατί
- α) δεν έχουν τα ίδια χρόνια υπηρεσίας.
 - β) έχουν διαφορετικό επίπεδο εκπαίδευσης.
 - γ) έχουν διαφορετική θέση στην ιεραρχία της επιχείρησης.
 - δ) για όλους τους παραπάνω λόγους.
6. Ένα άτομο βρίσκεται σ' απόλυτη φτώχεια όταν
- α) έχει μικρό εισόδημα.
 - β) δεν επαρκεί το εισόδημά του να καλύψει τις βασικές του ανάγκες επιβίωσης.
 - γ) με το εισόδημά του καλύπτει μόνο τις βασικές ανάγκες.
 - δ) δεν μπορεί να καταναλώσει μερικά από τ' αγαθά του ισχύοντος καταναλωτικού πρότυπου.
7. Ένα άτομο βρίσκεται σε σχετική φτώχεια όταν
- α) έχει χαμηλό εισόδημα.
 - β) καλύπτει βασικές βιοτικές ανάγκες και δεν μπορεί να καλύψει τις συνηθισμένες, όπως αυτές προσδιορίζονται από το καταναλωτικό πρότυπο της κοινωνίας.
 - γ) καλύπτει τις συνηθισμένες ανάγκες, όπως αυτές προσδιορίζονται από το καταναλωτικό πρότυπο της κοινωνίας.
 - δ) με το εισόδημά του δεν μπορεί να καλύψει καμιά ανάγκη.
8. Μεταβιβαστικές πληρωμές είναι και
- α) οι μισθοί των δημοσίων υπαλλήλων.
 - β) οι συντάξεις.
 - γ) οι μισθοί των εργαζομένων.
 - δ) τα κέρδη των επιχειρηματιών.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. αναπαραγωγή, δημιουργία, διαιώνιση, μεταβίβαση

Ένα χαρακτηριστικό της φτώχειας είναι η της, δηλαδή η από τη μια γενιά στην άλλη.

2. χρήμα, τμήμα, σύστημα, εισόδημα, πράγμα

Το ενοίκιο για τα χωράφια, παλαιότερα δινόταν με τη μορφή της παραγωγής (μισακάρικο).

3. αμοιβή, δυνατότητα, εργασία, πληρωμή

Ο μισθός σημαίνει ότι ο εργαζόμενος είναι ιδιοκτήτης της ικανότητάς του να εργάζεται και, επομένως, για να προσφέρει την του αυτή πρέπει να πάρει ένα τμήμα του προϊόντος ως

4. αντίτιμο, ποσό, ενοίκιο, προϊόν

Το μιας κατοικίας είναι το για τις υπηρεσίες που παρέχει αυτή η κατοικία στους ενοικιαστές.

5. κατοχή, απασχόληση, διανομή, μεταβίβαση

Η ανισότητα στα εισοδήματα προέρχεται από την άνιση του πλούτου, από το διαφορετικό βαθμό και από τις ανισότητες στις αμοιβές.

• **Ερωτήσεις αντιστοίχισης**

Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε κενό της στήλης Α, τον αριθμό που αντιστοιχεί από τη στήλη Β.

1.

A	B
– Κέρδος	1. Η αμοιβή του ιδιοκτήτη ενός χρηματικού ποσού για τη χρησιμοποίηση αυτού του ποσού από κάποιον άλλον.
– Τόκος	2. Το ποσόν που πληρώνει κάποιος για τη χρήση ενός ακινήτου ή κινητού πράγματος στον ιδιοκτήτη του ακινήτου ή του κινητού πράγματος.
– Ενοίκιο	3. Η αμοιβή του επιχειρηματία, του ιδιοκτήτη της επιχείρησης για τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αναλαμβάνει καθώς και για την οργάνωση της παραγωγικής διαδικασίας.
	4. Το ποσόν που εισπράττει η επιχείρηση από την πώληση εμπορευμάτων.
	5. Το ποσόν που πληρώνει κάποιος ως μίσθωμα για κάποιο χρονικό διάστημα για την χρήση κάποιου κινητού ή ακινήτου και μετά την παρέλευση του χρονικού διαστήματος αυτού γίνεται κύριος του πράγματος, πληρώνοντας ένα εφάπαξ ποσό.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις σύντομης απάντησης**

1. Τι ονομάζεται προσωπική διανομή του εισοδήματος;
2. Τι είναι τόκος;
3. Τι είναι μισθός;
4. Τι είναι η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing);
5. Τι λέγονται μεταβιβαστικές πληρωμές;
6. Τι ονομάζεται λειτουργική διανομή του εισοδήματος;
7. Τι είναι το ενοίκιο;

8. Πώς προκύπτει το κέρδος;
9. Αναφέρατε δύο περιπτώσεις, όπου η ύπαρξη κοινωνικών προκαταλήψεων αντανακλάται στη διαφορά μισθών.
10. Σε τι διαφέρει το εισόδημα από την μεταβιβαστική πληρωμή.

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης**

1. Αιτιολογήστε γιατί η αναπαραγωγή είναι χαρακτηριστικό της φτώχειας.
2. Έχοντας υπόψη σας το σημερινό καταναλωτικό πρότυπο μιας μέσης οικογένειας, περιγράψτε τις καταναλωτικές δυνατότητες ενός ατόμου που βρίσκεται σε σχετική φτώχεια και ενός ατόμου που βρίσκεται σ' απόλυτη φτώχεια.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ» ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Μεταβιβαστικές πληρωμές μπορεί να παρέχονται και σ' όσους συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Μεταβιβαστικές πληρωμές παρέχονται μόνο από το Δημόσιο. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
3. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Το σύστημα ενοικίασης περιορίζεται μόνο στην ακίνητη περιουσία. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.